

Ministr zahraničních věcí
České republiky

Jan Kohout

V Praze dne 23 října 2013

Č.j.: 118427/2013-OSE

Vážený pane hejtmane,

dovolte mi, abych se na Vás obrátil v souvislosti s projektem společné česko-rakouské didaktické pomůcky k výuce dějepisu, která je zásadním projektem česko-rakouských vztahů, na kterém mají obě země velký zahraničněpolitický zájem.

Nositelem projektu by se měla stát Stálá konference českých a rakouských historiků ke společnému kulturnímu dědictví, ustavená v září 2009 na základě memoranda podepsaného ministry zahraničních věcí obou zemí.

Cílem projektu je pomoci odbourat zažitá stereotypy a zprostředkovat český a rakouský pohled na vybrané historické události a osobnosti významné pro obě země. Text publikace by měl být předložen i k veřejné diskusi a posléze by z něho měla vzniknout srozumitelná učební pomůcka, která by se věnovala klíčovým a mnohdy problematickým událostem společné historie. Délka projektu se předpokládá na 3 roky a celkové náklady se odhadují na zhruba 360 tis. EUR s tím, že rakouská strana navrhuje převzít 2/3 nákladů (tj. 240 tis. EUR). Podrobnější informace k projektu přikládám v příloze tohoto dopisu.

S ohledem na charakter projektu považuji za přínosné, aby se ho za Českou republiku účastnily kromě Ministerstva zahraničních věcí rovněž Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj a Kraj Vysočina, případně další subjekty. Za rakouskou stranu se očekává, že by partnery byly Spolkové ministerstvo pro evropské a mezinárodní záležitosti, Spolkové ministerstvo pro školství, umění a kulturu, spolkové země Dolní Rakousko a Horní Rakousko a město Vídeň.

V této souvislosti si Vás dovoluji požádat o potvrzení připravenosti Vašeho kraje účastnit se tohoto projektu. Současně navrhuji, aby se Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj a Kraj Vysočina podílely kromě Ministerstva zahraničních věcí na jeho financování.

Závěrem Vás, vážený pane hejtmane, žádám o jmenování koordinátora (kontaktní osoby) za Váš krajský úřad, který by byl partnerem pro Odbor států střední Evropy Ministerstva zahraničních věcí, jehož ředitel Jiří Čistěcký byl pověřen vedením jednání v této věci, a který koncem října t.r. plánuje svolat k přípravě popsaného projektu pracovní setkání.

Děkuji za Vaši spolupráci.

S pozdravem

Příloha: 1

Vážený pan
MUDr. Jiří Běhounek
hejtman Kraje Vysočina
Jihlava

Předběžný koncept projektu společné česko-rakouské didaktické pomůcky k výuce dějepisu

Cíl projektu

Cílem projektu je výklad společných i rozdělovujících dějin obou zemí a jejich společností, a to s důrazem na jejich tragický vývoj ve 20. století a se zvláštní pozorností na dodnes působící vzorce myšlení, stereotypy a obrazy nepřátel.

Ačkoliv je samotné téma projektu historické povahy, jeho obsah a aktuální politická závažnost z něj činí projekt interdisciplinární, zasahující i do oborů společenských věd a politické výchovy.

Publikace má nejen informovat, ale rovněž aktivně přispět k rozvoji tolerantního a demokratického obrazu společnosti a k prohloubení vzájemného porozumění, současně by měla aktuálním způsobem napomoci orientaci v zachycovaném období. Především v příhraničních česko-rakouských regionech by publikace měla nejen usnadňovat každodenní mezilidské kontakty, ale také z historického pohledu objasňovat názory na občany druhé země, často i nadále skrytě pod vlivem oboustranných klišé.

Obsah publikace

Základní chronologicky členěný text (v rozsahu cca 200 stran) shrne podstatný politický vývoj ve srozumitelné, nicméně vědeckým nárokům vyhovující formě.

Tento text paralelně doplní hospodářské, sociální, kulturní, náboženské a psychologické charakteristiky jednotlivých období, a to s cílem výstižně a srozumitelně zachytit atmosféru a způsob myšlení jejich hlavních aktérů (v rozsahu cca 50 stran).

Zvláštní pozornost bude věnována dodnes předávaným vzorcům myšlení, stereotypům a zobrazování nepřátel spojeným s konkrétními historickými událostmi. Diskusní fáze mimo jiné umožní jejich shromáždění v autentické formě. Komentované charakteristické pasáže z diskuse budou další součástí knihy.

Publikace, jejíž rozsah by včetně příkladů z diskuse a obrazového materiálu neměl překročit 400 stran, bude určena žákům, studentům, učitelům, novinářům i široké veřejnosti v obou zemích.

Časový harmonogram (třífázový průběh)

V první přípravné fázi stanoví vedení projektu stěžejní témata, členěná do kapitol a tematických rámcových textů, která pokud možno přesně zlokalizují nejdůležitější data česko-německo-rakouského konfliktního společenství 19. a 20. století. Každou kapitolu společně zpracují vždy jeden rakouský a jeden český historik a v průběhu tohoto

zpracování posoudí, na jaké úrovni odborné diskuse je možné sblížení obou stanovisek či sjednocení historických podání.

Výsledné výchozí texty budou v druhé fázi předloženy široké dvojjazyčné veřejné diskusi, a to mj. na internetu. K diskusi budou cíleně zvány osobnosti a subjekty, které se tématem cítí být osloveny. V průběhu diskusní fáze bude shromážděno pokud možno co nejširší spektrum názorů, pohledů, ale rovněž hodnocení, klišé a stereotypů.

Ve třetí fázi nabude výsledný produkt konečné podoby. Paralelně k hlavnímu textu budou analyzovány a konkrétními příklady a pasážemi dokumentovány pozice, klišé a stereotypy, které se v průběhu diskuse objevily.

Partneři

Česká republika: Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj, Kraj Vysočina

Rakousko: Spolkové ministerstvo pro evropské a mezinárodní záležitosti, Spolkové ministerstvo pro školství, umění a kulturu, spolkové země Dolní Rakousko a Horní Rakousko a město Vídeň

Návrh organizační struktury projektu

- 2 osoby odpovědné za realizaci projektu, včetně zadávání dílčích projektů (pokud možno z řad „Stálé konference rakouských a českých historiků“) jmenované každou stranou
- Řídící rada tvořená 2, max. 3 angažovanými zástupci každé strany, průběžně zapojená do procesu zpracování projektu
- Grémium zainteresovaných osob tvořené všemi zástupci subjektů podílejících se na projektu finančně, pravidelně se setkávající s Řídící radou za účelem získání informací o průběhu projektu a schvalování uvolňování finančních prostředků

Náklady

Finanční plán počítá během tří let s náklady ve výši cca 360.000 EUR. Podle předběžné dohody s rakouskou stranou by ČR hradila 1/3 nákladů.